

**05
A
413**

1

Q. B. V. D.
THEOREMA ONTOLOGICUM
De
PROPRIORUM
SEPARATIONE,
Sub
NUMINIS DIVINI AUSPICIO,
&
PRÆSIDIO
VIRI PRÆCLARISSIMI, NEC NON
DOCTISSIMI

DN. M. JOHAN. JACOBI Feslēt/

Fautoris, Præceptorisq; plurimum
devenerandi,

Publico Eruditorum Examini subiectum,
atq; ventilatum,
ab

AUTORE RESPONSURO

LAURENTIO SAMUELE ERNESTO,
Wilsburgo - Franco,

Ad d. 29. Junii, A.R.S. clc lcc LXXII.

*In Acroaterio Minoris,
Horis Matutinis.*

WITTEBERGÆ,

Literis WENDIANIS excud. DANIEL Schmaß Acad. T.

OS A 413

GRATIA AB ALTO ASSIT!

προάνθιον.

Non verè minùs , qvàm scitè ; l.i. Met. c. 1.
Philosophorum ille fatus Coriphæus est: Πάντες
ἄνθεωποι τὸ εἰδέναι ὡρέγονται Φύση. Cal-
culum addit Subtilitatum Aqvila: Nihil
beatus, qvàm scire: Nihil divinus, qvàm
docere: Nihil proprius vere felicitati, qvàm
discere. Sciri certò nil potest; doceri nil
accuratè; disci perfectè nil cum normâ Ve-
ritatis exactè nisi congruat: At , cū βυθῷ demersam Veritatem
esse, Democritus ap. Laërt. referente Laëntio , qvestus est. Unde l. 3. c. 3.
E. eruenda illa est? Consilium dat Scaliger: sicuti lapidum collisi-
one; ita ex disceptationibus elicetur Veritas. Hoc & mihi ad p-
sentem Disputationem stimulus extitit: Non , ut in errore, ceu
palabundus, vager; sed , ut Veritatem, tanquam jucundum
mentis pabulum, indipiscar. Etenim solius Hominis meta Veritas l.2. d. C.LL.
est, ut οὐ φῶς οὐ φῶς inquit Subtilissimus Scaliger. Præter c. 65.
cetera v. SEPARATIONIS PROPRIORUM investi-
gare libuit Veritatem: Hæc ut bonis qvod ajunt avibus contin-
gat, faxit TRIAS VENERANDA.

§. I.

Syrophænix ille admodùm malè non scripsit: Oportet autem Exerc. I. S. t.
prius vocis ipsius usum cognoscere, quo sapenumero provehimur
in rei perceptionem. Immorari nobis diu hisce non licet: Termi-
ni , in Disput. occurrentes, positi in aprico sunt, chartæq; prohi-
bet angustia: In ipsius arcem potius rei invadendum statim est.

A 2

§. 2.

Magnis eqvidem Φιλοσοφίντων tricis spinisq; involutam tractationem hanc de separatione priorum, deprehendimus: Verūm, facilimo nos expediens negotio, Controversia statum rectè sicuti formaverimus. Distinctionum tantum opus auxilio habemus. Scilicet, disting. I. inter propria, (α) quæ sunt περὶ ἔπειρι vel ποτὲ, Εἰ, quæ ἀπλῶς Εἰ αἱ sic dicuntur: Vocant aliás *bac* τὸ ἐπιγείωδη, ἀναγκαῖα, perfecta. Nullus, nisi cui ad cerebri purgationem opus veratro est, illorum contradicit separatio, etiam naturali. Non est aptitudinis actus in quolibet individuo necessarius: Statim natus risit Zoroastres, nunquam ille, qui propterea dictus fuit Agelastus, teste Jul. Cas. Scaligero. (β) inter propria, quæ realiter à subjectis distinguuntur, Εἰ, quæ realiter subjecti identificantur essentiae: Secundum quid à subjecto inseparabilia dicimus illa; scilicet, modo separari naturaliter queunt nullo: Divinā aliás Potentiā possunt facilimē. Hec, ne cœlesti quidem tolli posse vi, verè statuitur: Distincta secus re ipsā forent. Considerantur (γ) propria, non tantum, quoad actum secundum,

2. Reg. 6. v. 6. sed quæ potentiam s. actum primum. Actualia abesse à subjectis posse propria, Sacra nos docent Literæ. Nimirum, ratione actus secundi à superiore causâ agente facta ibi separatio erat. Unde, πολυθεύλητα enata ista sunt: Actus cessare potest, manente potentia A negatione τὸ ἐνεργεῖν propter impedimentum externum Εἰ principium, non statim collitur τὸ ἔχειν. Invenire nonnullos quamvis liceat, qui realem priorum à subjectis separacionem, & quidem per potentiam naturalem, defendant: Refutator. d. se- par. propr. p. tos eos videsis ap. Clarissimum Ebelium. Aliter sentiendum de potentialibus est. Intelligantur necessum est ea, non ratione potentiae naturalis convenientia, sed actualis inexistentia: Absurdus, qui potentiale etiam convenientiam negaret pertinacius: Cui non in est proprium ratione potentialis in hæsionis, illud nec proprii subjectum, in quo esse proprium debet, esse poterit. Impossibile judicandum hoc. Iccirco, propria ratione potentiae in hæsionis αὐχώριτη Philosophia Prom. Condo dicuntur, ut verum dixerit, quisquis dixit: Αδύνατον, σῆμαι Φύσιν ἐκ τῶν Φυσικῶν ἴδιωμάτων.

§. 3.

Occurrit II. distinctione (a) inter separationem physicam ac intellectualem, quae praevisa vocatur alias. De ista sermo nobis est: Dubitat de hac nemo, nisi cuius caput κολοκύνθην querit & cucurbitas. (b) inter separ. mutuam & non mutuam: Impossibilis illa estimanda simpliciter: Hujus loci hac est.

§. 4.

Distinctione III. sese exhibet (1) inter potentiam naturalem & obedientialem, sc. negativè talem, quatenus alicujus actioni superioris non repugnare dicitur; nō positivè, quasi ex sese efficere jussa DEI possit ac velit: Videri exempla possunt Matth. 8. v. 22. Marc. 14. v. 40. Num. 22. v. 28. & 30. Hec, non illa à nobis attenditur. (2) inter pot. DEI ordinariam & absolutam s. extraordinariam, (quam omnipotentiam appellant vulgo) quā omnia potest DEUS Scilicet, quae contradictionem non involvunt manifestam, nec aliquam in DEO important imperfectionem, s. fiant deinde, s. non.

§. 5.

Præsuppositis jam distinctionibus his observatisq; hic Controversie oritur status: An nim. propria, ἀπλῶς ηγῆ dei sic dicta à subjectisq; distincta realiter, & potentialia, ratione actualis inexistente, separatione non mutuâ & reali, secundū pot. obedientialem & per omnipotentiam quidem DEI, s. extraordinarie, separari à subjectis possint suis? In Affirmativam utroq; nos descendimus pede, sequentibus stipati argumentis.

§. 6.

I. GENERALITER hoc producimus ratiocinium: Q. contradictionem evidenter non implicat, illud afferendum est. Propria modo suprà dicto, separari à subjectis posse, contradictionem evidenter non implicat. E. Majoris veritas in confesso ap. omnes, etiam Adversarios, est. Non rejiciendum protinus est, ubi contradictione sese nobis obtulerit apparens: Multa sic in §. neganda Codice forent. Tam diu autem veram statuimus Minorem, donec aliqua ob oculos ponatur contradictione manifesta: Notanter dico manifesta: Multa namq; sibi singit Ratio, Cal-

viniſtīca p̄æptimis, ἀνακόλυτae & contradictrīa, qvæ p̄enetrare ob altitudinem neqvit: Talia tamen in re non sunt.

§. 7.

*Calov. Met.
Div. part.
gen. noꝝ. II.
p. 205.*

*I.cit. p. cit.
noꝝ. 9.*

part. I. P.S.

S. I. c. I.q. I.

p. 41.

I. 8. Phys. c.

4.q. I. art. 2.

II. SPECIALITER nostra probanda sententia venit, & qvidem (a) *Q. non ingreditur essentiam alicujus rei*, illud ab eo separari realiter, per absolutam DEI potentiam, potest. Propria non ingrediuntur essentiam subjecti. E. Clard^{us} luce meridianâ Major est: Si ingrederetur aliquid essentiam rei, concipi ne quidem absq; eo posset, juxta can. Metaphysicum: *Qvod de ratione rei est, sine eo res ne quidem concipi potest*: Multò minus realiter separari: Posse v. concipi proprium sine essentiâ, patet, qvia se habet, ut posterius qvid. Ast, qvis sanæ mentis, tò posterius essentialiter posse concipi negaret, tò priori essentialiter non concepto? Negatio essentialis à posteriori negatio prioris statim non est: Etenim posterius ut non constituit prius, ita eodem negato, prius statim non perit. *Quin & extra mentem in naturâ rerum constitui potest ipsa essentia, si maximè denegenturea, qvæ essentialia dicuntur à posteriori*, eleganter ait Summè Reverendus & Magnif. D.D. Calov. I. cit. Minorem sic stabilio: si proprium ingreditur essentiam subjecti, erit, aut materia, aut forma: Hæc enim principia subjecti compositivè constitutiva sunt. At, non est materia, qvod largendum τοῦς αὐθότεροις est: Ratio priorum formalis è formâ, non materiâ, resultat. Negat^{ur} forma, qvia hæc est priorum causa: Nihil sui causa ipsius esse potest: Communicat forma essentiam, à se diversam. E. essentiam subjecti proprium hanc ingreditur. Antagonistas sese præbent I. Scotisti, dicentes. formas earumq; propria re idem esse: Ingrediantur E. propria subjecti essentiam, necessum esse. Resp. i. id, qvod affirman^t, nondum probârunt 2. plusquam notorium, non esse res s. substantias ipsas, sed formarum accidentia Non sunt συστημα, sed αὐτούσιως ἐπούληται; Rem non constituunt, sed constitutam inse- quuntur, B. Meisn. habet: Unde corollaria essentiarum à Dd. Conimbr. dicuntur. Si forent ipsæ substantiæ, à se ipso separaretur idem, adeoq; idem simul esset, & non esset, qvod implicat contradictionem. Quin immòne concipi quidem absq; subjectis propria pos-

possent, salvis iis manentibus: Id quod negatur: Absentia eorum
non destruit essentiam subjecti, cui annexuntur. Concipi E. si-
ne illis etiam valent. Excipi posset: Divina attributa etiam con-
cipi distinctè possunt E. idem non erunt cum essentiâ Divinâ? ΑΠΙ-
ΛΟΩΦΟV, immò ΘλάσΦιμοV. Resp. disting. inter propria physica,
qvæ realiter à subjectis distingvuntur, & transcendentalia, qvæ
talem distinctionem minimè admittunt; Limitanda hinc Major.
est: Q. propria, sc. physica, qvæ realiter à subjectis distingvuntur, con-
cipi, &c. Ita negatur Minor: Attributa Divina propria sunt transcen-
dentalia, qvæ à parte rei sunt ipse D E U S; Unde illud: Nihil in- R. Hacca-
venitur in D E O, quod non sit ipse D E U S. Quod verum ratione dos. Gale
conceptus non est: Essentia Divina adæquatè potest concipi, li- Razeja re-
cet eodem mentisactu non concepiantur singula D E I attributa. fer. D. D.
Objicit II. Timplerius, nullum quidem proprium constituere essentiam Calov. l. cit.
sui subjecti, sed tamen omne proprium, quod est essentiale, ex absolutâ p. 271. no. 3.
necessitate essentiam subjecti constitutam comitari, ideoq; nunquam l. 3. Met. c. 3.
re ipsâ ab eo separari posse Resp. negando quod propria ex absolutâ q. 12.
necessitate subjecti essentiam comitentur: Adeo tantum necessi-
tas Physica qvam à superiore agente, D E O sc. posse impediri, sæ-
piusq; impeditam fuisse illam, quis iverit inficias? v. gr. in ad-
moto ustibili ipsa ustio in fornace Babylonica fuit impedita. l. 1. d. gen. &
Non impertinenter adducere me spero verba Dd. Conimbr Esto cor. c. 4. q. 6.
inqviunt, proprietates necessitate physicâ dimanent ab essentiâ, art. 3. p. 80.
possunt tamen divinitus impediri, substrabente D E O generalem
communem vè concursum, quo ad earum ortum s. emanationem,
una cum subjectis, è qvibus fluunt, concurrit.

§. 8.

Pergimus ad (β) argumentum: Q. se habent ut causa & ef-
fectus, illa à se invicem separari realiter possunt Subiectum & pro-
prium se habent, ut causa & effectus. E. Majoris hinc inde patescit cō-
nexio: Causa & effectus se habent, ut prius & posterius; posteri⁹ a-
cum priori, rāgnam causā, non habet intrinsecam, & essentia-
lēm à priori connexionem. Absoluta necessitate qvādam ad
eius haudqvaqvam requiritur existentiam: Verus potius ef-
fectus est, qui necessitate tantum physicâ emanare qvidem ex pri-
ori

ori, seu causâ valet: Absq; primæ concursu causæ illud fit mini-
mè E. quid obstat, qvò minus DEUS, agens tanquam liberri-
mum, effluxum impedit illum, conservationemq; præbere causæ
absq; effecti emanatione possit? Ita qvæ comparata sunt, annon
hoc est, separatum à se invicem realiter esse? Luculenta Minor
ex hinc est: Propria enim per veram à subjectis suis procedunt
efficientiam, de qvo infra: Hoc quid aliud est, qvam dependere
part.1q.54.
art.3.
ab iisdem effectivè? Objicit Cajetanus, dimensionem banc esse
tantum naturalem seqvelam absq; mediâ operatione: Sic qvæ se-
habent, per veram non resultare actionem, & per conseqvens
veras causas & effecta non esse, dubio procul conjicit. Resp. I.
qvâ affertur facilitate id, eadem rejicitur. Non declarat ille,
quid sit illa naturalis sequela, qvomodo sine mediâ fiat ope-
ratione 2. per ἔνσεων: Quantitas etiam per naturalem tantum
resultat emanationem, qvod ipse fatetur. E. non fit per veram
actionem? E. realiter non separatur? cùm in *Sacramento* tamen
Euccharistie à suo separari subjecto, cum Socienis, licet falsò, sta-
tuat. Quidni E. & hīc fieri sic posset?

§. 9.

(γ) Si DEUS super omnia abundanter, qvam petimus ac in-
telligimus, facere potest, sequitur, qvòd etiam propria à suis valeat
separare subjectis. Prius est verum. E. & posterius. Major sponte
fluit: Indubia Minor est ex Zach. 8. v. 6. Ephes. 3. v. 10. A Testi-
monio v. divino V. C. affirmativè & negativè: Et locum hīc ha-
bet illud: Άυτὸς ἐΦα. Hinc: Qvod DEUS fatur & testatur, verum
esse necessum est. Principium hoc ἀναπόρητον prorsus est. Hūc fa-
Syn. Log. p. cit etiam, qvod acutissimus dixit Gutkius: Testimonium Divinum
627. firmius rem probat, qvam omnes omnium scientiarum demonstra-
tiones. Objiciunt majoris connexionem infringi per instantias
posse: Possum ratiocinari: Si DEUS super omnia &c. potest etiam
mentiri, mori, factum infectum facere &c. Prius est verum. E. &
posterius, qvod impium Resp. (a) disting inter ea, qvæ contradic-
tionem involvunt, & qvæ non. DEUS omnia potest, qvæ contra-
dictionem non involvunt: Hæc v. mori, mentiri, factum infectum
facere &c. quis contradictionem implicare, dubitabit? Ipsam esse
veri-

Veritatem, & mentiri tamen, immortalem aliisq; conferre immortalitatem, & mori tamen posse, contradic̄io manifestissima. Scitè
Hipponensis habet Episcopus: Quisquis ita dicit: Si DEUS Omnipotens est, faciat, ut, quæ facta sunt, facta non fuerint; non videt, se hoc dicere: Si DEUS Omnipotens est, faciat, ut ea, quæ vera sunt, eo ipso, quo vera sunt, falsa sint. (B) dist. inter ea, quæ defectum ratione DEI important ac imperfectionem, & quæ potentiam & excellentiam: Mori, mentiri posse &c. passivam notant potentiam, cuius absentia activæ DEI potentie nil derogat. Immò, si hoc posset DEUS, non perfectus & omnipotens, sed mutabilis & manifestè impotens foret, quia super mortem imperium non haberet, nec resistere illi posset, ut piè sentit B. Meisnerus. Adūvāpias potius, quam dūvāpius est.

l.6 confr.
Faust. c. 5

part. I. P. S.
§. 4. q. 5. c. 9.
p. 761.

§. 10.

Properandum ad (δ) rationem est: Hæc v. est; si propria à suis separare realiter subjectis negvit DEUS, sequitur, quod non possit plus efficere, quam natura. Posterior est absurdum. E. & prius. Majoris consequentiam confirmo, quia, si saltim, quæ possibilia videntur nobis, facere DEUS potis est, hoc esset, limites ponere DEO, infinitamq; ejus dūvāpiw in angustiam coactare: Hoc posito, infinita DEI cadit Virtus atq; Potestas; statuere hoc a'θεov. Absurditatem posterioris manifestam reddunt exempla contraria, quæ potentiam DEI, supra Naturæ leges positam, infinitamq; esse, satis arguunt. Sic DEI major. in Naturâ Potestatem cognoscere expulcerimâ Universi hujus creatione & conservatione licet: Considera omnia miracula fidei q; mysteria Sacrosancta, nulli, nisi infinitæ DEI Virtuti, ascribere potes. Excurrere hic latissime datur in campum Disputationis cum Calvinis eq̄vis, aut, quod audire malunt, Reformatis (scilicet), qui non tantum separ. proprium pernegant supernaturalem, verum infinitam etiam DEI potentiam contrahunt ita atq; constringunt, ut, supra communem naturæ cursum, vix operari quid posse Ipsum concedant: Nempe, omnia, quæ rationi eorum sanæ (si Diis placet) consen-

B

tanca

tanea non videntur, impossibilia DEO, impudico expuentes
ore. Qvæ comprehendere ratione suâ & emitiri nequeunt, nec
DEUM efficere posse, sceleratè colligunt. Execrandam suam
doctrinam hâc obducunt incrustatione: *Contradictoria DEO sunt
impossibilia.* Proprietum à subjectis separatio, corpus esse, nec vide-
ritamen *G. E. Majorem* invictam esse putant: Quidam, inqui-
unt, credendum quid proponitur, Ratio consulenda Humana est;
Qvæ percipere illa nequit ob sublimitatem, contradictoria censet;
h. namq; conciliari possent tandem, comprehendenderet sanè. E. si
præsupponatur, contradictoria DEU non posse & postmodum
de contradicentiis axiomatisbus ex merâ ratione judicandum,
subsumatur, conclusio firmo stabit tali, *DEUM nil posse, quod
cum ratione congruat minime, nec capi ab illâ possit.* Minoris pro-
batione pleni sunt omnes Adversariorum libri, plenæ eorum vo-
ces, plena eorum facta. Lubet eorum adducere Primipilares:
Sadeel. tract. de Ver. H.N. c.3. p. 146. Item tract. de sacram. man-
duc p. 139. *Ursin.* in Colleg. Maulbrun. action. 7. p. 123. edit. Hei-
delb. *Crell.* Isag. Log. p. 413. *Polan.* l.2. Synt. c. 29. p. 1194. *Armin.*
disp. pro gradu θ.82 *Keckerman.* l.1. System. Theol. c. 5. p. 112. *Cham.*
Tom. 2. *Panstr.* c.1. p. 40. §. 14. *Wedek.* l. 3. Ration. c. 7. p. 576.
Wendel. exerc. 105. p. 1689. seqq. Sed, responsio facilima est: Ra-
tionis hæc eorum vesanæ figmenta, miserrimiq; *neq; απάτας*
cerebelli sunt. *Primo verò limitanda Major* venit: *Contradicto-*
ria, sc. qvæ verè talia sunt, ex intrinsecâ sui ratione, imperfec-
nemq; involvunt, DEO sunt impossibilia: Ita negamus *Minorem.*
(2) Egregium processum de rebus dijudicandis supernaturalibus
proponit Magistra Ratio eorum: Dolendum profectò est, qvòd
non ab incunabulis statim Mundi, in Consiliarios Eos elegerit
DEUS. Egregios Viros! Scilicet: Qvorum consiliis res gestæ si
fuissent, humana jam pridem mixta divinis cerneret. Ratio sanè,
nempe, qvæ, ex suis judicans principiis, Scripturæ pervertit dicta,
& in alienum torqvat sensum, fidei conatur impugnare dogmata,
qvæ prostultuā habet; Qvò verba illa glossæ *Megalandi in Syr.*
c. 33 v. 6. pertinent: *Hypocrita Magistra Ratio humana est,* Meister
Klügel, qvæ acuta esse in scriptura valit, querens &c. Verum n. v.
prin.

principium & canon, adqvem Religionis nostræ conformandi
Articuli sunt, qvæq; consentiunt cum illo, amplectenda, qvæ
secūs, abjicienda, Ratio non sit: Non ei judicium de rebus mysti-
cis, limitesq; naturæ transcendentibus, relinqvendum; redigen-
da potiùs sub Fidei obedientiam est. Et, qvomodo Ratio, qvæ ad ^{2. Cor. 10.}
rerum naturalium intellectuam tam imbecilla est, qvam Nycti-
coracis oculus ad solem intuendum, ut ait Philosophus & Scal. po-
terit imperscrutabilem investigare DEI potentiam: Rationis he-
betudinem nostræ S. ostendit *Pagina* Joh. 3. v. 12. (3.) Ad Mino-
rem negando: Naturale intellectus nostri lumen objecti regula
possibilis, aut non repugnantis esse non potest: Multa judi-
canda alioqvi contradictoria forent, qvæ repugnare certâ fide
parùm credimus. Ecqvid majorem repugnantia præse fert
speciem, solo naturæ spectatum lumine, qvam, qvòd tres una
sint eademq; simplicissima res: De Incarnationis mysterio,
aliisq; fidei articulis judicandum idem. Intellectui ubi propo-
nuntur, privato Fidei luce auxilioq; *Gratia*, resilit statim Ra-
tio, nec concipere valet, ut non repugnantia, qvomodoq; fieri
possint: Nec sufficiens habet argumentum, impossibile illud
esse. Qvare, ponant ob oculus sibi *Antagonistæ Platonem*, *Gen-
tilem*, cui fidei nungquam illuxerat lumen, qvi licet *Apollinis* etiam
judicio æstimatus *Sapientissimus* sit, rationis tamen in firmitatem
suæ professus ingeniè est, in hæc erumpens verba: *Qvæ sunt
impossibilia naturæ, ea sunt possibilia D E O.* Hinc acriter ^{Part. i. problo.} Are-
tius increpat illos, qvi augustinum Omnipotentiæ Divinæ
mare rationis suæ exhaustire modulo, fidei q; mysteria intellectu
suo Cyclopico detrudere conantur: *Qvæ est illa, inquit, petulan-
tia, Divina mysteria communibus naturæ legibus obnoxia facere,*
qvæ cùm sint omni rationib[us] humanae in explicabilia, adoranda potiùs,
qvam ventilanda? Præclara sunt, qvæ *Incomparabilis Philo-
sopho-Theologus*, *D.D. Calov.* in hanc dicit sententiam: *Caven-
dum, ne judicetur statim impossibile, qvod noster intellectus appre-
bendere nequit, qvi planè est improportionatus ad infinitam omni-
potentiam, adæquatè cognoscendam.* *Et intellectus noster non est*
mensura, mensurans impossibile, sed potiùs mensuratur ab illo: Non
enim

enim quia intellectus cognoscit impossibile, ideo tale est, sed, quia alias impossibile esse presupponitur ab eo, etiam ita cognoscitur. Minor §. 6. partim refutata est, partim alibi refutatur. Addere plura nolo. Confer. B. Meis. P. S. part. I. f. I. q. I. It. I. 4. c. 9. q. 5. Ebeler tract de separat. propri. Suarez. Dispp. 18, 21, 30. & 37. Conimbro de gen. & cor. c. 4. q. 5. seqq. Scheibl. I. I. Met. c. 23. q. 2. Magnif. D.D. Calov. Met. Div part. gen. p. 456. seq. noq. 4, 5. & 6. It. p. 613. seqq. part. spec. p. 146. seqq. D. Seld. Top. Calvin. p. 331. seqq.

§. 11.

Convertenda jam nunc tela contra Adversarios sunt, qui simplicem SEPARATIONIS PROPRIORUM Veritatem plusquam hostiliter infestant. Arietes, quibus oppugnant Eam, tanti non sunt, ut injicere terrorem nobis possint: Quæ enim ex purâ Rationis materie confecta, ubi infinitæ opponuntur potentiae, protinus corrunt. Adducunt I. Si tolluntur propria, tollitur quoque subjectum. Prius est verum. E. Et posterius, ac per consequens separari à subjectis propria non possunt. Resp. (I.) negando Majoris consequentiam: sublati propriis, subjectum statim non tollitur: Patitur instantias: Propria περταθεωποις Justitia erat sanctitasq; , nec tamen sublatâ eâ, tollebatur ḡia. Ignis proprium Calor est; Hoc per impedimenta remoto, ignis statim non perit. (2) disting. inter destructionem naturalem & supernaturalem. Procedit canon NATURALITER: Non sic SUPERNATURALITER. Ab ordinariis v. ad extraordinaria N.V.C.

§. 12.

Instant II. Duo contraria in uno subjecto consistere non possunt, ne per Divinam quidem Omnipotentiam. Atqui esse bonum, & non esse risibilem, sunt duo contraria. E. Resp. ad Minorem negando: Contraria esse entia positiva, semperq; sub eodem genere, in proposito est. Hic non assunt hæc: Equidem, positivū quid Homo est, essentiamq; veram habet atq; positivam Adhæc, in predicamento Substantiæ locatus Homo est. Contrà, non risibile, pura negatio, positio nulla est, adeoq; in nulla etiam predicamen-

orum reperitur classe. Contraria E. esse illa impossibile ἀπλῶς est. Sciendum scilicet, separat. priorum, vel mutuam, si ut loquitur ful. Patius, POSITIVAM, vel non mutuam s. PRIVATIVAM esse. Per hanc Minorem inficias ivimus: Nulla namq; ^{ad c. 16. Isag.} contraria h̄c adest potentia: Simplex tantum proprii negatio & absentia est. Qvare, qvod in rerum planè non datur naturâ, qvomodo illud, qvæso, contrarium esse alicujus potest? Non video: Non entis enim nullæ sunt affectiones. Per illam, hominem esse, nec risibilem rāmen, contraria esse concederemus: Nempe, si, negatâ risibilitate, contraria τὸ γελασινό succedit quantitas: Interim a. negamus hoc: In apposito namq; involveretur oppositum: Contraria propria, oppositas inferunt essentias.

S. 13.

Urgent III. Q. sine contradictione non potest concipi sub negatione proprii, id multò minus absq; eo in rerum naturâ existere poterit. Subjectum sine contradictione &c. E. Major ὁ Φθαλμοῦ Δανῶς appetit. Minorem probant, qvia subjectum conciperetur sub negatione forma s. essentia sua, qvod ἀτοπον. Statuimus, inqviunt, proprium concipi sine subjecto, aut vice versa, an non hominem, v. gr. concipiendo, ut non risibilem, statim concipiimus non hominem? Resp. (a) dist. esse inter conceptum sub negatione potentialis convenientiæ, & actualis inexistentiæ; limitandam inde Majorem dicimus: Q. sine contradictione non potest concipi sub negatione proprii, sc. ratione potentialis convenientiæ &c. Atq; sic totum ambabus largitur argumentum: Non procedit ita de negatione proprii, ratione actualis inexistentie. Optimè concipere quidem sub negatione proprii, ratione actualis in existentiæ, sine contradictione etiam manifestâ, queo. Negare hoc, Experiens & Rationi contradicere est: Non requiritur negatio omnis omnino convenientiæ; sufficit, ut actualis negetur inexistens. Minorem E. falsissimam esse, vel lippis notum & consoribus est: Ostendatur aliqua contradictione. (b) Si attributa D'E I essentialia, qvæ ratione tantum ab ipso distinguuntur DEO,

Met. Div. concipi sine D^OO possunt , qvod probabile minus est: *Essentia
enim DEI, pulcrè ait Plur. Rever. D. D. Calou.* τῷ λόγῳ οὐ τῇ
part. gen. ἐπινόιᾳ distinguitar ab affectionibus κατ' ἄλλον οὐ γὰρ ἄλλον υπο-
p. 271. πορ. 3. λήψεως τρόπον , at, non distinguitur ab iisdem realiter. Cur non
& eorum, qvæ distincta realiter sunt, absq; altero concipi alte-
rum posset. Απαιδεύτως οὐδὲν λογίσως procedunt Αὐτίδικοι.
Ipsis potius injuriam non faciemus, si, qvoniam concipi sine pro-
priis posse subjectum negant, concipi Eos non modò ratione sine
omni & mente posse , verūm realiter sine ratione existere, au-
tumemus.

S. 14.

Pergunt IV. Q. sententia muleas in S. Literis consequentias
enervat, illa meritò rejicienda est. Sententia, affirmans realem
propriorum à subjectis separationem. Sc. E. Minorem confirmant,
qvòd multas S. Literæ forment consequentias à propriis rerum
ad res ipsas, qvæ separatione positā, infirma fiunt planè. Sic contra
Arrianos & Photinianos, CHRISTUM verum DEUM, ex divinis
ratiocinamur proprietatibus : Sic in omnibus Fidei articulis
istiusmodi dantur consequentiæ, qvæ ad unam omnes hoc uno
corruunt. Resp. (a) distin. inter τὸ enervare quid αληθῶς
s. verè, & Φανομένως s. apparenter; limitamus hinc Majorem :
Q. sententia multas consequentias in S. Literis enervat, sc. αλη-
θῶς s. verè, illa meritò rejicienda est. Atqui sic neganda Minor
est : Interim consequentias multas Φανομένως enervare sen-
tentiam hanc, libentes concedimus. sc. apparenſ illa conse-
quentiarum enervatio ascribenda, tum obscuritati, tum pravi-
tati nostræ mentis est, qvæ talem sibi imaginatur enervationem :
Si attendatur accuratiūs, quid per absolutam s. extraordinariam
DEI fieri potentiam possit, non quid naturali eveniat ordine ac
necessitate, in nervum enervatio speciosa illa abit. Unde, larva
detrahi Minoris probationi potest : Procedit quidem illa de na-
turali rerum ordine, qvem debere exulare, annotatum suprà est;
ast, non de absolutâ DEI potentia, de qvâ sermo tamen noster est.
Ita sentiendum etiam de hoc est : *Sententia, affirmans, unum*

607-

corpus simile esse in pluribus locis, enervat multas consequencias:
Nam. Φανούμφως tantum, non ὄντως. Qvod attinet (β) ad exempla, qvæ petuntur ex attributis Divinis, impertinenter illa planè allegantur: Intelliguntur propriahic, qvæ distincta realiter ab essentiâ esse d'ebent, qualia Divina nequaquam sunt.

§. 15.

Edidit Non nemo paucos ante annos Disputationem, Basiliæ excusam, in qvâ, non realem tantum, sed mentalem etiam proprietorum à subjectis separationem, negat acriter, nec adduci potest, ut, per Omnipotentiam etiam DEI, fieri hanc posse, credat. Contra realem separ. hoc producit ratiocinium: Q. se habent, ut causa emanativa & effectum, ea, ne ad momentum temporis, à se invicem separari possunt, ne quidem per Omnipotentiam Divinam. Subjectum & proprium ita se habent. E. Probat Majorem, qvia causa emanativa & effectum sese mutuo ponunt & tollunt, ita, ut, uno posito, alterum ponatur, & sublato, tollatur. E. invicem à se non possunt separari, ne quidem Virtute Divinâ. Minoris probationem inde petit, qvòd proprium immediate fluit à subjecti existentiâ, ut ab eâ emanet, b. e. existentiâ subjecti positâ, sine ullâ causalitate ponatur. Pergit porrò: Si quis dubitet, is aliquam actionem s. medium causalitatem, ab existentiâ subjecti distinctam, proferat, qvâ proprium à subjecto producatur: Nam causa emanativa ratio formalis in hoc consistit, ut, existentiâ ejus positâ, sine ullâ aliâ causalitate ponatur effectus, & existentiâ ejus sublatâ, tollatur, & viceversâ. Resp. (1) Majorem falsissimam esse, suprà §. 8. ostendimus sufficienter. [Probationem ejus qvod attinet, Resp. limitando: Positâ sc. causâ in actu, & non impediatâ, ponitur effectum: εάν μὴ εὐποδίζῃ, ait Philosophus: Exempli 18. Phys. pl. videre licet 2. Reg. 6. vers. 6. Num 22. vers. 28. & 30. (2) Blasphemiam sapit, cùm statuitur, causam & effectum Virtute cœlesti separari non posse. Sc. Divina nimis coarctatur Omnipotentia, supraq; naturam operari qvid posse, illi denegatur. (3) ad Mino-

nis

Guarez. disp. *is probationem negando: Falsissimum, proprietates sine ullâ poti*
causalitate, mediâve actione. Propria sunt, aut per veram effici
entiam, aut non: Medium non datur. Si sunt per veram efficientiam,
adest actio; si non, neq; resultantia naturalis causalitatis, sed il-
lativatantum adest, quia, posito uno, ponitur alterum, ob naturale
debitum. Fieri autem per veram efficientiam, probo: Propri
etates sunt res, à substantiâ distinctæ, ut superius §. 7. ostensum
partim, partim autem distinctio illa oritur ex emanatione, distin
ctâ cum à formâ resultante, cum ab illâ, à quâ resultat, & ab actu
ali etiam informatione: Necesse est, ut siant per veram efficientiam,
& per consequens distinctam etiam actionem, quamvis con
comitantem. Interveniens illa actio est quidam modus dependen
tiae intrinsecæ proprietatis à suâ formâ, tanquam à principio acti
vo; dependentia autem à principio agente & actio idem sunt. Pos
set objicere ille Non-nemo, non esse sufficientem partium enumera
tionem, quia datur medium quoddam, nimirum, qd. efficientia, quæ in
hoc consistit; quod causa efficiens substantiam ratione illius deter
minet, ut ei det proprietates, ipsi proportionatas. Resp. nulla illa
quasi efficientia est: Solum connaturalitas est, qæ inter potentiam
passivam, naturalem & actum etiam intercedit. Hæc Suarez.
obscure quidem, tamen vere.

No. 40.

I. cit. p. 5.

§. 16.

Kàl Gà̄tā ðìμèv ταῦτα. Deveniendum ad τὸ δῆνα etiam
nugas de mentali priorum separ. foret: Ast, partim finem nos
vel invitos, (qui iractare adhuc ponderosiora, in animum induxe-
ramus) facere, papyri jubet angustia: Partim, Separ. proprio-
rum à subjectis mentalem nominare tantum, refutare illam est.
Sufficient nobis, quæ facete nimis dixit Claris. Ebel. l. cit. Sepa-
rat. mentalem qui negare velit, eum ego, non argumentis, sed b. l.
leboro indigere existimo, quo caput purget, ut ratione suâ uti pos-
sit: si enim subjecta sine proprietatibus perfectè & propriè essentia
liter desinuntur, quis sanus dubitabit, eadem etiam
sine ipsis posse concipi?

Móvw ἡ̄ ΔΕῶ δόξα.

05 A 413

ULB Halle
004 208 641

3

NDAB

V. D.
NTOLOGICUM
e
LORUM
TIONE,
NI AUSPICIO,
DIO
SIMI, NEG NON
SSIMI
ACOBI *Festien*
prisq; plurinum
andi,
xamini subiectum,
latum,
PONSURO
JELE ERNESTO,
Franco,
S. c. Ic LXXII.
Minori,
utinis.